

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Jméno a příjmení autora diplomové práce: Bc. Benjamín Pavlík

Název diplomové práce: Věřoučné články CASD: Teologická diskuze o jejich povaze, úloze a uspořádání v posledních 25 letech

Vedoucí práce: doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

Oponent: ThDr. Dalibor Jiří Vik, Ph.D.

Smržovka, 25. 7. 2020

Benjamín Pavlík si ve své práci "Věřoučné články CASD: Teologická diskuze o jejich povaze, úloze a uspořádání v posledních 25 letech" vytkl za cíl "představit, jak se v posledním čtvrtstoletí teologové z prostředí Církve adventistů sedmého dne vyjadřovali k povaze, úloze a uspořádání věrouky své církve". Tuto diskuzi chce sledovat "v souvislostech věroučných prohlášení a hermeneutických zásad adventistů sedmého dne".

Cíle jsou stanoveny jasně a přiměřeně. Původnost práce Pavlík opírá o skutečnost, že podobně zaměřená práce, která by shrnovala nejnovější vývoj a průběh diskuse, dosud chybí. Práce má potenciálně i praktický přesah vzhledem k tomu, že církevní diskuse v CASD ohledně tématu je stále živá.

Obsahově jde především o práci v režimu mapování teologického terénu v předem vymezené konfesní skupině, jíž tato teologie slouží a jejíž je funkcí. Pomyslná mapa je centrována kolem problematiky tzv. "věroučných článků". Pavlík se ji rozhodl pojednat ze dvou hlavních, vzájemně souvisejících hledisek, čemuž odpovídá i členění práce. V první kapitole předkládá historický přehled, který ukazuje postupný proces "kanonizace" současné podoby "věroučných článků"; ten je doplněn hermeneutickým pojednáním řešícím především otázku autority. Druhá část zachycuje diskusi adventistických teologů ohledně "věroučných článků" a zaměřuje se na otázky, jaká je jejich povaha a podstata (tj. co vlastně jsou), proč jsou pro církev důležité, a jakým způsobem by měly být nejlépe uspořádány.

Z formálního hlediska se autor zvoleného tématu zhostil systematicky, pečlivě a velkoryse. Zachovává vysokou míru teologické odbornosti, a přece je text srozumitelný i pro potenciálně nezasvěceného čtenáře. Jazyk je čtivý, kultivovaný, překlápů a chyb jsem našel spíš méně, snad jen na pár místech by bylo lze vytknout přílišnou věrnost syntaxi cizojazyčné předlohy při překládání či parafrázování z angličtiny (pokud by práce měla vyjít v budoucnu tiskem, což by bylo jistě ku prospěchu věci, doporučuji nicméně určitě provést jazykovou korekturu další osobou). Jednotlivé argumenty jsou předkládány a rozvíjeny logicky, plynutí textu se dobře sleduje i díky vhodnému a přehlednému rozčlenění. Autor správně cituje z bohatého materiálu především zahraniční literatury.

Z hlediska věcného Pavlík zachovává to, co je pro daný typ práce důležité, tj. obsaženou teologickou problematiku nechápe zploštěle, ale snaží se vždy rozprostit a nabídnout široké spektrum různých pohledů a názorů, poctivě nalézt porozumění

pro jejich motivace a udržet tak jednotlivé ožehavé problémy v určitém napětí. Tak např. v pojednání o otázce autority Písma a díla post-kanonické prorokyně E. G. Whiteové se nesnaží zastřít určitou ambivalenci; nechává zaznít hlasy z opačného názorového spektra v otázce, jsou-li či nejsou-li věroučné články vlastně “krédem”, jemuž se CASD (jakož i některé další církve) vyhýbají; prezentuje různorodé názory na to, zda mají být “věroučné články” chápány jako norma interpretace Písma; sleduje na ně navazující diskusi adventistických teologů o reformační zásadě *sola scriptura* ad.

Za nejzajímavější moment celé práce však považuji osobně druhou část závěru, kde se Pavlík k některým předloženým otázkám vrací a nabízí určitý nástin jejich řešení. To se týká jednak otázek ryze praktických (návrh na explikaci či reformulaci zavádějícího výrazu “krédo”), jednak teologicko-hermeneutických (Pavlík např. správně poukazuje na to, že “věroučné články” budou pro adventistu, který se s nimi věroučně ztotožňuje, vždy prizmatem, skrze něž bude pak nějakým způsobem přistupovat i k Písmu, a to vlastně bez ohledu na to, co o tom bude v samotné věrouce stanoveno, čímž dle mého názoru opatrně naznačuje, že organická a živá skutečnost církve dogmatiku vždy předbíhá). Je možná trochu škoda, že autor nerozvíjel více právě tuto část práce a nenechal zvučněji zaznít vlastní názory na předkládané problémy. Vzhledem k druhu práce je to ale pochopitelné a nemíním to jako výtku. O to více se těším, že by právě tyto mohly tvořit ústní část obhajoby, k níž jako námět předkládám následující otázky:

- (1) Může být skutečně Písmo jediným “krédem” a “normou” života církve? V jakém smyslu ano a v jakém nikoli?
- (2) Jaké ekleziologické důsledky pro církve plynou z uznání legitimacy post-kanonických prorocství?
- (3) Jak se v praxi buduje a prosazuje autorita post-kanonických prorocství a jakou funkci má v tom případě teologie?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení: výborně.